

Verbinding

A vibrant tulip garden with a glowing yellow circle and a golden crosshair. The tulips are in various stages of bloom, with colors ranging from deep red to bright yellow. The background is a soft, out-of-focus green. A large, semi-transparent yellow circle is positioned in the lower half of the image, and a golden crosshair is centered over it.

Exodus Gemeente

W

*at in stilte bloeit, in de luwte van tuinen,
onder de hete zon, op de akker,
heeft Hij bestemd voor de tafel der armen.*

*Aardekracht, zonkracht is Hij, licht in mensen,
dat wij elkaar bevrijden en doen leven,
brood van genade worden, wijn van eeuwig leven.*

Uit: Gezongen liedboek: De tafel der armen (401)

Tekst: Huub Oosterhuis

KERKDIENTEN

Zondag 26 febr. 10 uur	Ds. Jan de Visser 1e coll.: KIA Zending Zambia 2e coll.: voor de kerk	1 ^e zondag Veertigdagentijd Afscheid en Bevestiging ambtsdragers
Zondag 5 maart 10 uur	Ds. Jan de Visser 1e coll.: KIA Zending Palestina 2e coll.: voor de kerk	
Zondag 12 maart 10 uur	Ds. Rob van der Plicht, Moordrecht 1e coll.: KIA Binnenlands diaconaat 2e coll.: voor de kerk	
Zondag 19 maart 10 uur	Ds. Jan de Visser 1e coll.: PKN missionair werk(Kliederkerk) 2e coll.: voor de kerk	
Zondag 26 maart 10 uur	Ds. Jan de Visser 1e coll.: GOchurch 2e coll.: voor de kerk	
Zondag 2 april 10.00 uur	Arend Voogd, Zuidland 1e coll.: PKN Kinderen en jongeren 2e coll.: voor de kerk	Palmzondag Jeugdendienst

Alle kerkdiensten zijn live te volgen en terug te kijken via internet:
www.exoduskerk.nl

LASTDRAGER

Laatst sprak ik met een man die mij vertelde dat hij chronisch pijn heeft en dat de pijn soms ondraaglijk is. Een verlangen naar het einde van het leven lag dan bij hem steeds op de loer. Maar zo zei hij: 'in de Bijbel staat dat God een mens geen zwaardere last op legt, dan de mens kan dragen'. Met andere woorden: als ik verlang naar het einde van het leven, dan is dat als het ware een vorm van opstand tegen God.

Ik schrok van deze gedachten maar had op dat moment geen passend weerwoord.

De door de man aangehaalde Bijbeltekst was mij onbekend en bij thuiskomst, ben ik eerst maar eens in de Bijbel gaan zoeken waar die tekst dan zou staan. Dat bleek te zijn 1 Korintiërs 10:13: "U hebt geen beproevingen te doorstaan die niet voor mensen te dragen zijn. God is trouw en zal niet toestaan dat u boven uw krachten wordt beproefd: Hij geeft u mét de beproeving ook de uitweg, zodat u haar kunt doorstaan". Dat is wel wat anders dan de interpretatie van mijn gesprekspartner.

Het is God niet die mensen een zware last oplegt. Maar als de mens 'beproevingen' - daarmee wordt bedoeld de verleiding om te zondigen - moet doorstaan, dan mag de mens rekenen op Gods trouw die Zijn kinderen te hulp komt en kracht geeft.

Mijn gesprekspartner draagt dus naast de fysieke pijn ook nog eens de last van de gedachte dat de pijn een straf van God is en omdat hij die last bijna niet kan dragen, ook nog eens twijfelt aan Gods liefde voor Zijn kinderen die het zwaar hebben. Dan ben je wel een echte lastdrager.

Enkele Bijbelteksten die in een geheel andere richting wijzen:

“Hij die u roept is trouw en komt zijn belofte na” (1 Tessalonicenzen 5:24).

“Maar de Heer is trouw, Hij zal u kracht geven en u tegen het kwaad beschermen” (2 Tessalonicenzen 3:3).

“De Heer is mijn helper, ik heb niets te vrezen. Wat zouden mensen mij kunnen doen?” (Hebreeën 13:6).

In deze teksten gaat het om de trouw van God die zijn kinderen te hulp schiet in tijden van verzoeking en beproeving. Dat betekent niet dat mensen in hun leven geen last meer te dragen krijgen of hebben. Zolang het kwaad nog bestaat, zullen mensen gebukt gaan onder dat kwaad. In de vorm van fysiek, dan wel psychisch lijden en als gevolg van oorlogen, geweld, natuurrampen, honger, armoede, enzovoort. Maar dat kwaad komt niet bij God vandaan. Vaak is de mens zelf oorzaak van veel leed in de wereld.

In Openbaring 2:24 lezen we de volgende woorden van Jezus: “Ik leg u maar één last op: houd vast aan wat u hebt - *dat is de belofte van God* - totdat ik kom”.

Vasthouden aan het geloof in de liefde en de trouw van God dat Hij ons niet loslaat.

Wij mensen zijn eigenlijk allemaal ‘lastdrager’ in welke vorm dan ook. Gelukkig mogen we ons vasthouden aan de belofte van God voor ons mensenkinderen.

In een tweede gesprek dat ik met de betreffende man had, hebben we opnieuw gesproken over wat het betekent ‘lastdrager’ te zijn. Maar nu vanuit het perspectief van de liefde van God. Het werd een geheel ander gesprek!

Peter Visser

In Memoriam

Maria Hanenberg – Vermaat

~ Rie ~

* 13 april 1929 † 20 januari 2023

Opeens kwam het bericht dat mevr. Hanenberg in het ziekenhuis was opgenomen. Ze was 's nachts uit haar bed gevallen, en dat was met alles wat haar al mankeerde, de volgende ochtend voldoende aanleiding om haar in het ziekenhuis op te laten nemen. En deze gebeurtenissen hebben haar een beetje de das omgedaan: 'Ik wil niet meer verder; het hoeft toch ook niet meer? Waar moet ik nog voor leven als ik van ziekenhuis naar verpleeghuis gebracht word? Ik ben 93!' Ze had, zoals ze zelf zei, de moed opgegeven. Daarna is ze nog een week in het ziekenhuis gebleven, gevolgd door een week in het hospice Calando in Dirksland. Daar is ze donderdag de 19^e in slaap gebracht, en daar is ze de volgende dag overleden. Aan een leven van bijna 94 jaar is een einde gekomen.

Rie Vermaat is in Ooltgensplaat geboren, en na haar huwelijk met Marinus Hanenberg in 1947 naar Rotterdam verhuisd. Daar zijn hun kinderen Yvonne, Anneke en Harry geboren. Nadat aan het werkzame leven van haar man een einde is gekomen, zijn ze verhuisd naar Zierikzee, en daarna nog diverse keren, tot ze op enig moment in Middelharnis terecht zijn gekomen aan de Oranje Nassaustraat.

Tijdens een taxirit naar vrienden in Sommelsdijk heeft er een ernstig ongeval plaatsgehad, waarbij haar man zeer ernstig gewond is geraakt. Veertien dagen na dat ongeluk is hij overleden, april 2002.

Mevr. Hanenberg is vijftien jaar geleden gedoopt. Ds. Teun Verduijn heeft haar verhaal gehoord, en haar verzoek ingewilligd: op 79-jarige leeftijd heeft ze de doop ondergaan, en dat heeft ze altijd als een heel bijzondere gebeurtenis ervaren. Ze hoorde naar haar gevoel vanaf dat moment echt bij God!

In onze Exodusgemeente bezocht ze zoveel mogelijk de diensten en ook bijvoorbeeld de Seniorenkring. Tot het allemaal niet meer ging.

Een geluk bij het ongeluk van de coronacrisis was, dat onze diensten digitaal werden uitgezonden. Ze heeft er, op mogelijk een enkele uitzondering na, geen één overgeslagen. Tot op haar sterfbed aan toe. Er is een video waarop te zien is, dat zij het Onze Vader meebidt met de dienst van vorige week zondag. Ontroerend.

Rie Hanenberg was een vrouw, die volgens iedereen die haar kende, alleen maar vrienden had, en geen vijanden kende. Aan het lange en intense leven van deze vrouw is een einde gekomen.

De uitvaartplechtigheid is gehouden in Media Vita op donderdag 26 januari om 13.45 uur. Daarna is ze door een kleine kring nabestaanden begeleid naar het crematorium Hoeksche Waard.

De nagedachtenis van Riet Hanenberg zij eenieder tot zegen. Door velen wordt ze herinnerd als een vriendelijke en aangename vrouw. Dat is een samenvatting van een lang leven, dat je iedereen gunt!

Het correspondentieadres is:
Fam. Hanenberg
Margrietstraat 23
4328 EH Burgh-Haamstede

Ds. Jan de Visser

In Memoriam

Anna Anthonia Mijs – Sneep

~ Anske ~

* 25 november 1943 † 5 februari 2023

Zoals we al eerder bericht hadden, heeft Anske Mijs in de nacht van zondag op maandag, 29 januari, een zware hersenbloeding gehad. In één klap vielen er tal van vitale functies uit. In die nacht is ze overgebracht naar het Van Weel Bethesda Ziekenhuis in Dirksland, eerst op de IC-afdeling. Daar bleek al spoedig dat behandelingen haar niet meer zouden baten.

Toen is ze naar een verpleegafdeling gebracht, waar ze in alle rust zou kunnen verblijven, zonder slangen en sondes.

Haar toestand was enige dagen zodanig, dat het niet nodig was om bij haar te blijven waken. Zondag ging ze vrij hard achteruit, en toen is besloten om bij haar te waken, maar dat bleek niet meer nodig. Om kwart voor elf die avond blies ze de laatste adem uit, in aanwezigheid van haar dochter Jeanet.

Haar leven lang heeft ze aan het adres Korteweegje 42 in Nieuwe-Tonge gewoond. Ze is daar in 1943 geboren. De meeste ingrijpende gebeurtenis qua wonen (en tal van andere zaken ook) was de ramp in 1953. Met de hele familie is ze toen geëvacueerd naar Bodegraven, maar gelukkig konden ze al snel terug naar de eigen boerderij.

Ze heeft buiten Nieuwe-Tonge allerlei opleidingen gedaan, met bijbehorende stages, maar altijd keerde ze in vrije weekenden weer terug naar het vertrouwde adres.

In het jaar dat het 500-jarig bestaan van Nieuwe-Tonge werd gevierd, 1961, leerde ze Daaf kennen. Er volgde een lange periode van verkering. In 1968 zijn Daaf en Anske getrouwd. Ze hebben twee kinderen gekregen, Johnny, die in 1972 geboren is, en Jeanet, geboren in 1975.

Anske heeft op allerlei gebieden veel vrijwilligerswerk gedaan. Te noemen zijn: Veilig Verkeer Nederland, de Samaritaan, Kankerbestrijding, en natuurlijk de Exoduskerk. Daarin was ze vaak te vinden. Ze verzorgde koffie en thee bij bepaalde gebeurtenissen, was beroemd om haar erwtensoep op de Ontmoetingsdagen, en ga zo maar door.

Thuis vermaakte ze zich nog het meest te midden van haar bloemen en planten. Die waren haar lust en leven. Haar iPad stond vol met foto's natuurlijk van alle leuke dingen die ze met de kinderen en kleinkinderen meegemaakt heeft, maar meer nog van alle bloemen uit haar tuin.

In 2019 is ze lelijk ten val gekomen, en sindsdien heeft ze veel vervelende dingen meegemaakt. Uiteindelijk bleek het huis de mogelijkheid te bieden dat ze een soort slaapkamer beneden kreeg, en daardoor kon ze ook makkelijker bezoek ontvangen, en met haar rollator naar buiten.

De hersenbloeding waar ik in het begin over schreef, maakte daar in één klap een einde aan. De verwachting was, dat ze deze bloeding niet lang zou overleven, maar het heeft – op een paar uur na – nog precies een week geduurd.

De uitvaartdienst heeft plaatsgehad op vrijdag 10 februari om 13.00 uur in de Exoduskerk, waarna aansluitend de begrafenis op de algemene begraafplaats te Nieuwe-Tonge. De dienst is nog terug te kijken op het YouTube-kanaal van de Exoduscgemeente: YouTube > Exoduskerk Sommelsdijk > Afscheidsdienst Mevr Anske Mijs.

Correspondentieadres: Korteweegje 42, 3244 AL Nieuwe-Tonge

We wensen Daaf, de kinderen met hun partners, de kleinkinderen en zus Coby alle sterkte die nodig is in de komende periode. God is de God van het leven, en we bidden om zijn kracht voor iedereen bij alles wat er komen gaat.

We vertrouwen Anske toe in de barmhartige handen van de Allerhoogste.

Ds. Jan de Visser

Aandacht voor.....

aandacht

In de periode die deze editie beslaat, zijn er heel veel stellen die een huwelijksjubileum vieren. We vermelden hier alleen maar de 'bijzondere' jubilea.

Huwelijksjubilea

Op 24 februari gedenken de heer en mevrouw A.J. van Nierop en A.J. van Nierop – van Rumpst dat zij 63 jaar getrouwd zijn. Ze staan niet alleen bovenaan in dit rijtje, ze zijn ook het echtpaar met de langste huwelijksgeschiedenis in dit rijtje: 63 jaar!
Hun adres: Wilgenlaan 61 3241 BR Middelharnis.

Op 4 maart zijn Gerrit en Elly Bruggeman – Boshoven 40 jaar getrouwd. Een kaartje kan naar de Malmöweg 11, 3258 LL Den Bommel.

Dan vieren op 10 maart Joeri en Klazien Klem – Ista hun eerste huwelijksjubileum; ze zijn dan 12,5 jaar een echtpaar. Met hun kinderen Sanne en Jurre wonen ze aan de Joost van den Vondellaan 30 te (3245 RA) Sommeldijk.

Peter en Drieën Zoon – Louwerse zijn op 17 maart 1983 getrouwd, en vieren binnenkort dus hun 40-jarig huwelijksjubileum. Felicitaties kunnen naar hun huis aan de Mendelsohnstraat 2, 3247 EG Dirksland.

Op 1 april is het feest bij de familie De Ridder-Dijkhuizen aan het Korteweegje 29, 3244 AK Nieuwe-Tonge vanwege hun 25-jarig huwelijksfeest.

En de hekkensluiters in dit rijtje zijn de heer en mevrouw H.J. en P.S. Tijn – Karels van de Westdijk 8, 3244 BM Nieuwe-Tonge. Zij zijn op 6 april maar liefst 62 jaar een echtpaar. Zoals gezegd, spannen zij net niet de kroon, maar sluiten wel dit overzicht van huwelijksjubilea.

Bijzondere verjaardagen

Dan de jarigen in ons midden: de 80-ers en de 85-plussers.

Op 3 maart hoopt mevrouw J. Bijl – van Everdingen 80 jaar te worden. Met haar man woont zij aan het adres Halsjuk 45, 3245 DA Sommelsdijk.

Ook mevrouw J.N. (Hanna) Dubbeld – Groen hoopt 80 jaar te worden, en wel op 10 maart a.s. Zij woont aan het Rubensplein 61, 3241 AM Middelharnis.

Mevrouw P. (Nel) van der Vliet – Melissant is op 25 maart jarig. Ze wordt dan 89 jaar. Haar adres: De Klaver 99, 3245 XT Sommelsdijk.

Twee dagen later (op 27 maart) is mevrouw H. Glansbeek – Abramse jarig. Qua leeftijd spant zij dit keer de kroon: ze wordt maar liefst 94 jaar. Felicitaties kunnen naar Sperwer 473, 3245 VP Sommelsdijk.

Weer twee dagen later, op 29 maart hoopt mevrouw J. Buter – van Delft 91 jaar te worden. Ze woont in Vroonlande aan de Staakweg 89 te (3247 BV) Dirksland.

Tot zover deze rijtjes. Alle jubilarissen en jarigen wensen we fijne dagen toe. Bij alles wat ze meegemaakt hebben, past op dagen als deze dankbaarheid jegens de Schepper die hen met allen die bij hen horen, dag aan dag draagt. Velen beleven deze dagen niet alleen als een feest, maar ook als een feest-met-gemis.

Met de kracht die we van God krijgen om in zijn wereld te leven, mogen jullie een nieuwe fase tegemoet zien: een nieuw levensjaar, een nieuw huwelijksjaar.

We wensen jullie allemaal Gods nabijheid, kracht, liefde, zegen en vreugde toe!

Ds. Jan de Visser

Uit de Kerkenraad

We zijn het jaar begonnen met een gemeenteavond. De kerkenraad heeft daarna nog geen vergadering gehouden, maar toch wil ik hier kort verslag doen van een volgende activiteit.

Eind januari zijn de kerkenraadsleden van de Emmaüsgemeente bij ons op bezoek geweest, nadat wij al eerder in het vorige jaar bij hen op bezoek waren geweest voor een nadere kennismaking.

Ook deze bijeenkomst stond in het teken van nadere kennismaking, verder was er aandacht voor het wel en wee in de beide gemeentes.

In deze bijeenkomst is onder andere gesproken over het verder uitbreiden van onze samenwerking, bijvoorbeeld op het gebied van Vorming en Toerusting. Alle activiteiten die we al samen organiseren zijn ondertussen ook op papier gezet, zodat een overzicht ontstaat. Vanuit dit overzicht kunnen we kijken hoe we verder zouden kunnen gaan met andere activiteiten.

Helaas is een van de activiteiten, die georganiseerd was door de beide diaconieën voorlopig gestopt. De “warme kerk” heeft bij de eerste twee bijeenkomsten helaas niet kunnen rekenen op veel belangstelling. Mogelijk wordt dit initiatief in het najaar weer voortgezet, want beide kerkenraden zijn het er wel over eens dat dit een actie is die ondersteuning verdient. Mogelijk sluiten in het najaar meer kerken zich aan. In het overleg met meerdere kerken is dit initiatief van onze beide kerken ook besproken.

Aan de hand van een aantal vragen hebben we in groepjes nader kennis met elkaar gemaakt en gesproken over hoe men in beide kerken denkt over bepaalde onderwerpen. Verder was er een presentatie een inclusieve samenleving, naar aanleiding hiervan ontstonden ook weer gesprekken met elkaar.

Annet van Leersum

2^e scriba

Inleveren spullen voor de ontmoetingsdagen

Zoals u gewend bent worden begin november in de Exoduskerk de jaarlijkse ontmoetingsdagen gehouden. Een gezellig evenement met allerlei activiteiten.

Om deze dagen tot een succes te brengen, hebben wij ook weer uw hulp nodig. Heeft u mooie, goede en bruikbare spulletjes die u niet meer gebruikt, dan ontvangen wij die graag voor onze verkoopkramen.

Geen grote voorwerpen (meubilair, elektronica, witgoed) en graag aanleveren in stapelbare dozen.

Inleverdatum: zaterdag 29 april 2023 tussen 9.00 en 11.00 uur in de Exoduskerk, Dorpsweg 97a, Sommelsdijk

Liane van der Velde

Vrijwilligers gezocht!!

Na drie jaar, niet mogelijk door corona, worden in de Meerpaal op het terrein van Hernesseroord, weer fysiek kerkdiensten georganiseerd voor de mensen met een beperking. In de opstartfase zal dit eens in de maand gerealiseerd worden.

Voor het inrichten en weer in oorspronkelijke staat terugzetten zijn voldoende vrijwilligers.

Er komt van de Stichting nu een vraag voor vrijwilligers, die de bewoners van Hernesseroord gaan halen en na afloop van de kerkdienst weer terugbrengen.

Wil jij of wilt u zich inzetten voor deze mensen, stuur dan een mail naar de scriba: info@exoduskerk.nl

Alvast bedankt!!
Margot van de Wiel

Solidariteitskas

Vanaf heden is de bijdrage administratie van de kerk, over de fondsen Solidariteitskas en Kerkbalans, overgedragen van Riekje van Beveren naar Gert van Es. Adriaan Lodder assisteert Gert hierbij.

Bij vragen kunt u mailen naar Gert.vanes@exoduskerk365.nl

We wensen Adriaan en Gert veel succes en voldoening in hun goede werken.

Riekje van Beveren

Begraven en Cremeren

Soms komt de vraag op: ‘Wat moet er na de dood met mij gebeuren: begraven of cremeren?’ Veel mensen in onze Exodusgemeente zijn heel stellig. Sommigen willen per se gecremeerd worden, anderen hechten juist veel waarde aan een begrafenis.

Iedereen kan op internet de verschillen tussen deze twee vormen van lijkbezorging opzoeken. Op één van de sites wordt als belangrijkste punt het prijsverschil genoemd.

Het is buitengewoon lastig om principiële argumenten voor of tegen één van de genoemde vormen van lijkbezorging te vinden.

Als je kijkt naar de Bijbel, dan is begraven de enig voorkomende uitvaart vorm. Maar ook daar waren al verschillen. Abram heeft zijn vrouw Sara begraven in een spelonk; de voedster van Rebekka werd onder een boom begraven (Genesis 35: 8), evenals het gebeente van Saul en zijn zonen (1 Samuël 31: 13), en Jezus is een rotsgraf, dat uitgehouwen was in een bergwand (Mattheüs 27: 60).

In het verhaal uit 1 Samuël 31 staat echter ook, dat lichaamsverbranding plaats had. Koning Saul was door de Filistijnen verslagen, en gedood. Om hem nog verder te vernederen hebben ze hem onthoofd en het bericht rondgebazuind door heel het land, en zijn wapenrusting in de tempel van hun goden opgehangen, en de lijken van Saul en zijn zonen aan de stadsmuur.

De inwoners van Jabes in Gilead hadden een bijzondere band met Saul (zie 1 Samuël 11: 1 – 13), en konden deze vernedering niet aanzien. Zij zijn met man en macht naar die stadsmuur gegaan, en hebben de lijken met zich meegenomen naar de stad, en ze hebben daar de lichamen verbrand. Datgene wat overbleef, het gebeente, hebben zij aan de voet van een boom in Jabes begraven.

Verder komt lijkverbranding in de Bijbel niet voor, maar het wordt ook nergens veroordeeld. Heel bijzonder is wel, dat in de boeken van Mozes lijkverbranding als een straf, een vernedering werd gezien (Leviticus 21: 9 en Jozua 7: 25). Daaruit blijkt echter ook, dat het een toegestane manier was om met overledenen om te gaan.

Een verbod op lijkverbranding is in de Bijbel niet te vinden.

Sommigen mensen wijzen op het gedeelte uit onze geloofsbelijdenis, waarin gesproken wordt over de wederopstanding der doden. Dat is ontleend aan 1 Thessalonicenzen 4: 16, waar staat, dat als Jezus terugkomt, de doden die aan Christus toebehoren, zullen opstaan.

En hoe mooi en waardevol dat ook is, daaraan kun je geen argument ontlennen tegen crematie. Immers, hoeveel mensen hebben door verbranding de dood gevonden? En wat te denken van zeemannsgraven, slachtoffers van grote explosies en dergelijke? Als daar mensen bijzitten die Christus toebehoren, wordt het wel heel lastig om een verschil aan te brengen tussen verbrande en begraven lichamen.

Een enigszins ontlusterend gegeven is, dat eigenlijk iedereen uiteindelijk gecremeerd wordt, hoe fel je daar ook tegen bent. Als de graven geruimd worden, soms na 10 jaar, soms na 30 jaar, dan worden de eventuele overblijfselen verbrand, tenzij de familie voor een bepaalde vorm van herbegraven kiest.

Nogmaals: wie op zoek is naar allerlei praktische verschillen tussen begraven en cremeren, kan op internet van alles vinden. Daarbij is het, denk ik, wel van belang om te weten dat de Bijbel geen van beide vormen van uitvaart afkeurt of aanbeveelt.

Je eigen wensen en ideeën vormen dus eigenlijk het enige uitgangspunt voor het maken van een keuze. En daarin zijn er net zoveel verschillen als er mensen zijn.

Ds. Jan de Visser

Leerhuisavonden

In de vorige editie(s) van de Verbinding zijn de leerhuisavonden voor de komende weken uitvoerig aangekondigd en besproken. Om herhaling te voorkomen geef ik hieronder alleen de avond weer, die voor deze periode van belang zijn:

14-2-2023	Bijbelboek Mattheüs 1
23-2-2023	Johannes Passion 1
2-3-2023	Johannes Passion 2
7-3-2023	Bijbelboek Mattheüs 2
16-3-2023	Johannes Passion 3
21-3-2023	Bijbelboek Mattheüs 3

Plaats en tijd: steeds de Exoduskerk, Dorpsweg 97, Sommelsdijk, om 19.30 uur. Uiteraard is iedereen welkom. Voorkennis is niet nodig; er zijn geen leeftijdsgrenzen, het is voor iedereen toegankelijk.

Ik hoop heel veel mensen te mogen begroeten op deze avonden!

Ds. Jan de Visser

Veertigdagentijd 2023: “Verander je mee?”

De Veertigdagentijd begint dit jaar op woensdag 22 februari. Deze dag heet ook wel Aswoensdag. In veel katholieke kerken wordt dat gevierd, en in toenemende mate ook in protestantse kerken.

Op de Palmzondag van het voorafgaande jaar hebben kinderen Palmpasenstokken gemaakt. Die worden bewaard, en op Aswoensdag of kort daarvoor verbrand. In de dienst waar de Veertigdagentijd officieel mee start, komen de gelovigen bij elkaar, en krijgen, als onderdeel van de dienst, een askruisje op hun voorhoofd. De nieuwe periode, die op Palmzondag eindigt, is opnieuw begonnen.

Veertigdagentijd en lezen

Op de zondagen daarna lezen we uit verschillende evangeliën. Allereerst blijven we de eerste twee zondagen bij Mattheüs. Dan volgen er drie zondagen met lezingen uit het evangelie van Johannes, en op Palmzondag lezen we weer uit Mattheüs. Dan zitten we overigens al in de periode die bij de volgende editie van de Verbinding hoort, maar ik noem dat hier toch even voor de volledigheid.

In de weken na Palmzondag, dus in de Stille Week, met Pasen en de eerste zondag daarna luisteren we weer naar Johannes.

En in alle verhalen komt de vraag terug: ‘Verander je mee?’ Houd je vast aan wat je al kent of weet, of sta je open voor veranderingen in jouw leven, de wereld om je heen en met name in vastgelopen kaders en patronen?

De verhalen en thema's per zondag zijn, in schema weergegeven de volgende:

	Bijbelverhaal	Thema
Zo 26 feb 2023	De verzoeking in de woestijn <i>Matteüs 4: 1 – 11</i>	Waar zeg jij nee tegen?
Zo 5 mrt 2023	De verheerlijking op de berg <i>Matteüs 17: 1 – 9</i>	Waar ga jij van stralen?
Zo 12 mrt 2023	Jezus en de Samaritaanse vrouw <i>Johannes 4: 5 – 26</i>	Bijzondere ontmoeting
Zo 19 mrt 2023	Genezing van een blinde man <i>Johannes 9: 1 – 41</i>	Open je ogen
Zo 26 mrt 2023	De opwekking van Lazarus <i>Johannes 11: 1 – 44</i>	Kom!
Zo 2 apr 2023, Palmpasen	De intocht in Jeruzalem <i>Matteüs 21: 1 – 11</i>	Waar hoop je op?
Zo 9 apr 2023, Pasen	Het lege graf <i>Johannes 20: 1 – 18</i>	Alles wordt anders

Veertigdagentijd en vasten

Voor veel mensen is de Veertigdagentijd ook een periode van bezinning en soberheid. Van al het mooie en het goede op deze aarde kun je het best genieten, als je weet wat het is om het te missen. En als je je matigt op allerlei terreinen, ontdek je ook hoe weinig je eigenlijk nodig hebt om een goed en waardevol leven te

leiden. In de kerk 'minderen' we in de diensten door het Glorialied niet te zingen. We blijven de Heer aanroepen om zijn ontferming, maar houden de lofzang nog even binnen. Die klinkt pas weer in de Paasnacht.

Ds. Jan de Visser

Sobere maaltijden in de 40 dagen tijd

Deze vegetarische maaltijden bestaan uit soep en brood.

Deze vinden plaats in de Exoduskerk in Sommelsdijk op de dinsdagen 28 februari, 7, 14, 21, 28 maart en 4 april 2023 van 18.00 tot 18.45 uur. Iedereen is van harte welkom deze maaltijden bij te wonen.

Neem wel zelf een soepkom en lepel mee.

Het geld dat u uitspaart voor het bereiden van een maaltijd kunt u geven in de aanwezige collectebussen of kan worden overgemaakt op het rekeningnummer van de Oecumenische Werkgroep:

(NL 92 TRIO 0379 6821 84)

De opbrengst gaat naar “Kerk in Actie”, daar staat het project “Kerk helpt kwetsbare mensen in Moldavië” centraal. Het thema dit jaar is:

“Uit liefde voor jou”. We verbinden dit thema ook met het jaarthema van de Protestantse Kerk: “aan tafel”. Beide thema’s vormen een prachtige combinatie, want als ergens de woorden “uit liefde voor jou” realiteit worden, dan is het wel aan de Tafel van de Heer. Daarom neemt ‘de tafel’ in deze campagne een centrale plek in. Moldavië staat in deze zes bijeenkomsten centraal. Door de grote werkloosheid en armoede in Moldavië kunnen veel gezinnen de touwtjes niet aan elkaar knopen. Een groot deel van de beroepsbevolking werkt daarom in het buitenland. Jongeren en ouderen blijven achter en hebben geen familie om op terug te vallen. De eenzaamheid is groot. Kerk in Actie -partnerorganisatie Moldovan Christian Aid (MCA) ondersteunt kleine kerken op het Moldavische platteland bij het opzetten van hulpprogramma’s voor kwetsbare ouderen. Voorgangers krijgen een training en activeren jongeren in de kerk om ouderen in het dorp te bezoeken, boodschappen voor hen te doen en tijd te nemen voor een praatje.

Met vriendelijke groet.

Tonny den Boer,

Secretaris Oecumenische Werkgroep

Van harte welkom!

De “Warme Kerk”

Omzien naar elkaar in een gastvrij huis.

Beste mensen, de afgelopen weken, hebben wij geprobeerd om ons project uit te voeren. Wij hebben op vele manieren hieraan bekendheid gegeven.

Maar, de opkomst is erg teleurstellend, slechts enkele personen.

Wij gaan daarom op deze manier niet verder met Warme kerk.

Opnieuw gaan wij ons beraden, op welke manier wij het opgezette doel wel kunnen bereiken. Daarvoor is tijd en overleg nodig.

Dit betekent concreet, dat de geplande bijeenkomsten van februari en maart geen doorgang zullen vinden. Zodra er meer bekend is, zullen wij dit weer aangeven.

Met vriendelijke groet,

Marjan Koert, diaconie Emmaüskerk, sjoefem@hotmail.com

06-51063406

Bep Winkels, diaconie Exoduskerk, bwinkejm@hotmail.nl

06-30101124

Koffie met.... noten

Op woensdag 8 februari was het weer een gezellig samenzijn met vijftien personen. Fijn dat nieuwe mensen zich ook aangesloten hebben.

We hebben liederen uit de Epifanietijd gezongen en andere mooie liederen uit het Liedboek en de Evangelische bundel. Daarbij hebben we ook liederen gekozen om het leed veroorzaakt door de aardbeving in Turkije en Syrië te gedenken.

Onze volgende “Koffie met noten” is op **woensdag 22 maart**. Dan zullen we liederen zingen die bij de veertigdagentijd horen en daarnaast uw eigen keuzes. Als u een gedicht heeft voor deze kerkelijke periode mag u die natuurlijk meenemen. Nieuwe leden zijn ook van harte welkom!

We komen weer bij elkaar in de jeugdruimte van de Exoduskerk, ingang via de achterkant. De ochtend begint om 10.00 uur en duurt tot 11.30 uur. We drinken koffie met elkaar en er is gelegenheid voor zingen, ontmoetingen en bij te praten.

Wilt u vervoer, neem dan contact op met Margot 0187-485529.

In de wekelijkse nieuwsbrief zal de eerstvolgende “Koffie met noten” aangekondigd worden.

Emmy Lingen en Margot van de Wiel

Als Cantorij willen wij ons voorstellen

Vermoedelijk heeft u op de kerstgroet van de kerk onze zang en muziek gehoord, of heeft u in de kerstnachtdienst naar ons geluisterd.

De Cantorij bestaat in mei 2023, 55 jaar als koor/cantorij van de Exoduskerk, daar zijn wij best trots op. Wij zijn een groep zangeressen en zangers, die het zingen, met veel plezier doen. Ons uitgangspunt is meewerken aan de erediensten in de Exoduskerk, door bekende en onbekende liederen te zingen, dat zijn liederen uit het liedboek, eigen liederen en Sela liederen die bij veel gemeenteleden geliefd zijn.

Onze leden zijn bijna allemaal in de wat hogere leeftijd, het zou fijn zijn als er wat nieuwe leden bij komen zodat de Cantorij ook in de toekomst kan blijven bestaan en het 100 jarig bestaan gevierd kan worden.

Onze repetitieavond is op woensdag van half 8 tot 9 uur, daarna gaan wij koffiedrinken, tijdens dit moment, merk je dat het een vaste groep is, die met open armen nieuwe zangers verwelkomt. Uit deze mensen ontstaan daardoor verschillende vriendschappen en voel je dat wij samen gemeenschap zijn.

De dirigent is Jan van Seters die ons aanstuurt met veel verve, en de begeleiding ligt in handen van Wiljan de Geus op de piano.

Is uw interesse gewekt en wilt u ons komen versterken, u bent van harte welkom. Wij kunnen bij alle stemmen ondersteuning gebruiken, heeft u nog nooit in een koor gezongen en geen noten kent, bij ons leert u het wel.

Namens het bestuur van de Cantorij,
Cor van Reede

Oekraïense kerkmuziek

Vrijdag 31 maart 20.00 uur zal het Vocaal Ensemble Chervoni Korali uit Rijswijk Oekraïense liederen zingen uit de Oekraïense Oosters Orthodoxe Kerkliturgie. De vocalisten van het Ensemble zijn verenigd door liefde voor Oekraïense liederen en promoten graag de Oekraïense tradities en cultuur. Vocaal ensemble Chervoni Korali staat onder leiding van dirigente Nataliya Malhanova-van Loo.

We hopen dat veel Oekraïners die momenteel op Goeree-Overflakkee verblijven naar deze mooie avond komen. Natuurlijk is verder ook iedereen van harte welkom!

De toegang is gratis, wel zal er ter bestrijding van de onkosten een collecte worden gehouden.

Welkom vrijdag 31 maart 20.00 uur in de Emmaüskerk te Middelharnis.

Toelichtingen van de diaconie

Collecten van 15 januari 2023 tot en met 2 april 2023

26 februari 2023 KIA Zending Zambia (40-dagentijd)

Door klimaatverandering wordt Ethiopië regelmatig getroffen door langdurige droogte en heftige regenval. Vee sterft en oogsten mislukken. Veel mensen raken daardoor afhankelijk van voedselhulp. Met steun van Kerk in Actie leert de kerk boeren en boerinnen vruchtbare grond vasthouden, grond irrigeren en nieuwe gewassen verbouwen die tegen droogte kunnen. Ze gebruiken een weeralarm om te zien wanneer ze kunnen planten en oogsten. Ook helpt de kerk mensen met andere bronnen van inkomsten, zodat ze minder kwetsbaar zijn als de oogst tegenvalt.

5 maart 2023 KIA Zending Palestina (40-dagentijd)

Palestijnse christenen vormen een kleine gemeenschap in het Heilige Land: minder dan 2 procent van de bevolking is christen. Kerk in Actie steunt het werk van verschillende organisaties in Palestina die lokale gemeenten ondersteunen, zowel bij Bijbelstudie als bij diaconaal werk.

12 maart 2023 KIA Binnenlands diaconaat

In Nederland zijn ruim 33.000 mensen gedetineerd en zitten een korte of langere gevangenisstraf uit. Jezus vraagt ons niet te oordelen, maar barmhartig naar hen om te zien. Kerk in Actie ondersteunt diverse initiatieven in Nederland die omzien naar gevangenen en hun partners en kinderen, hen bezoeken tijdens de detentie, maar ook een nieuwe kans bieden in de maatschappij.

19 maart 2023 PKN missionair werk (Kliederkerk)

Samen met kinderen én volwassenen ontdekken, vieren en eten. Met elkaar in het voetspoor van Jezus leren gaan. Kliederkerk is een missionaire vorm van kerk-zijn waarin jong én oud op een creatieve manier de betekenis van Bijbelverhalen ontdekken. Het is een geweldige manier om gezinnen en kinderen die geen kerkelijke achtergrond hebben aan te spreken. De Protestantse Kerk in Nederland ondersteunt kliederkerken zodat zij kunnen groeien als vindplaats van geloof, hoop en liefde.

26 maart 2023 GOchurch

GOchurch is een multiculturele Christelijke gemeenschap op Goeree-Overflakkee waar mensen zich opgenomen voelen als onderdeel van een grotere familie. De samenkomsten zijn laagdrempelig en in makkelijk te begrijpen Nederlands voor mensen die minder bekend zijn met het evangelie, de kerk en Nederlandse tradities en culturele vormen. Na de samenkomst wordt er met elkaar gegeten. Voor meer informatie over dit prachtige initiatief zie: www.gochurch.nl

2 april 2023 Protestante Kerk – Kinderen en jongeren Nederland

Maar liefst zesduizend jongeren tussen de 10 en 17 jaar doen elk jaar in de week voor Pasen mee met de PaasChallenge. Met dit spel, dat gemaakt is door de jeugdwerkorganisatie van de Protestantse Kerk, leven de jongeren zich in de karakters uit het paasverhaal in. Door middel van allerlei opdrachten ontdekken ze de betekenis van Jezus' dood en opstanding en denken ze na over het einde van het kwaad en duisternis. De PaasChallenge is leerzaam en verbindend.

Marlien Mijnders

Financiën van de diaconie

De opbrengsten van de collecten in de maand december 2022 waren:

Datum	Doel	Bedrag
04-12	Kerk in Actie, Libanon/Irak/Jordanië	€ 367,75
04-12	Voedselbank G-O, avondmaalcollecte	€ 138,30
11-12	Kerk in Actie, Binnenlands diaconaat	€ 293,75
18-12	Jong Protestant	€ 241,60
24-12	Kerk in Actie, Vluchtelingenkinderen Griekenland	€ 375,20
25-12	Kerk in Actie, Vluchtelingenkinderen Griekenland	€ 503,50
31-12	Stichting Kairos	€ 175,00

De collectes zijn verdeeld aan de hand van de ontvangsten van 50% via de kerkrentmeesters en van 100% van de door de diaconie ontvangen overschrijvingen.

Verder zijn er in december nog giften ontvangen van 1 x € 15,00, 1 x € 20,00, 2 x € 50,00, 1 x € 150,00 en 1 x € 200,00.

Hartelijk dank daarvoor.

Met vriendelijke groet,
namens de diaconie,
Hans Meijer

Financiën van de kerkrentmeester

De opbrengsten van de collecte:

Week	Bedrag
48	€ 59,85
49	€ 147,80
50	€ 186,20
51	€ 315,35
52	€ 477,10

Op de volgende vijf manieren komt het collecte geld binnen;
Collecte in de kerk, collectebonnen in de kerk, via de Exodus App,
via de Apostel App en door middel van overboeking op de rekening.

Fred van Leersum

Datum	Activiteit	Locatie	Aanvang
28 februari	Sobere Maaltijd	Exoduskerk	18.00 - 18.45 uur
2 maart	Breicafé	Jeugdruimte	13.30 uur
7 maart	Sobere Maaltijd	Exoduskerk	18.00 - 18.45 uur
14 maart	Sobere Maaltijd	Exoduskerk	18.00 - 18.45 uur
16 maart	Breicafé	Jeugdruimte	13.30 uur
21 maart	Sobere Maaltijd	Exoduskerk	18.00 - 18.45 uur
22 maart	Koffie met noten	Jeugdruimte	10.00 – 11.30 uur
28 maart	Sobere Maaltijd	Exoduskerk	18.00 -18.45 uur
31 maart	Oekraïense Kerkmuziek	Emmaüskerk	20.00 uur
4 april	Sobere Maaltijd	Exoduskerk	18.00 -18.45 uur
6 april	Breicafé	Jeugdruimte	13.30 uur

Leesrooster

Februari

27 Romeinen 6:1-15
28 Romeinen 6:15-23

Maart

1 Numeri 10:11-36
2 Numeri 11:1-9
3 Numeri 11:10-23
4 Numeri 11:24-35
5 Psalm 106:1-23
6 Psalm 106:24-48
7 Numeri 12:1-16
8 Numeri 13:1-3.17-24
9 Numeri 13:25-33
10 Numeri 14:1-10
11 Psalm 25:1-11
12 Psalm 25:12-22
13 Numeri 14:11-25
14 Numeri 14:26-35
15 Numeri 14:36-45
16 Psalm 5
17 Romeinen 7:1-12
18 Romeinen 7:13-25
19 Romeinen 8:1-11
20 Romeinen 8:12-21
21 Romeinen 8:22-30
22 Romeinen 8:31-39

23 Numeri 20:1-13
24 Numeri 20:14-21
25 Numeri 20:22-29
26 Psalm 95
27 Numeri 21:1-9
28 Numeri 21:10-20
29 Numeri 21:21–22:1
30 Psalm 50:1-15
31 Psalm 50:16-23

April

1 Numeri 27:12-23
2 Matteüs 21:1-9

Colofon

Administratie

Exodus Gemeente PKN

e-mail: info@exoduskerk.nl

1^e scriba:

Mevr. M. (Margot) van de Wiel

p/a Dorpsweg 97a

3245 VB Sommelsdijk

Tel. 0187-485529

2^e scriba:

Annet van Leersum

Tel. 0187-602792

Distributie Verbinding

Dhr. P. Dees

Doetinchemsestraat 10

3241 AA Middelharnis

Tel. 0187-487688

Kopij voor het volgende nummer

t/m **maandag 20-03-2023**

inleveren per e-mail in **Calibri 11**:

redactieverbinding@exoduskerk.nl

De redactie behoudt zich het recht voor wijziging van de kopij. Wij vragen uw begrip hiervoor.

Redactie Verbinding

Jeanet Akershoek 06-55161287

Nel Nelemans 0187- 651465

Antoinette v.d. Veken 06-18204064

Verbinding verschijnt dit jaar 8 keer. 60^e jaargang, nummer 2, februari - maart 2023

Predikant

Ds. Jan de Visser

Berkenhof 10

3241 BA Middelharnis

e-mail: jdevisser@exoduskerk.nl

Tel.: 06-46201149

Adres Exoduskerk

Dorpsweg 97a

3245 VB Sommelsdijk

Kerkrentmeesters

Vrijwillige bijdragen en/of giften

kunnen worden gestort op

de rekening van de Exodus

Gemeente PKN:

NL92RABO0373725140

Collectebonnen

Er zijn collectebonnen te bestellen

met een waarde van € 0,70,

€ 1,40, € 2,50 en € 5,-- per eenheid van

20 stuks. Via website/kerk app is

betaling via Ideal en bezorging als

vanouds.

Of bedrag overmaken op:

NL92RABO0373725140 o.v.v.

collectebonnen € 0,70 en/of € 1,40

€ 2,50, € 5,--.

Diaconie

Giften zijn welkom op de

diaconierekening van de

Exodus Gemeente PKN

NL89RABO0373710062

